

NATURA 2000

STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

DLA OBSZARÓW SPECJALNEJ OCHRONY (OSO)
DLA OBSZARÓW SPEŁNIAJĄCYCH KRYTERIA OBSZARÓW O ZNACZENIU
WSPÓLNOTOWYM (OZW)

I
DLA SPECJALNYCH OBSZARÓW OCHRONY (SOO)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. TYP   **1.2. KOD OBSZARU**   **1.3. DATA OPRACOWANIA**   **1.4. DATA AKTUALIZACJI**
B   PLH020079   2001-05   2009-04

1.5. POWIĄZANIA Z INNYMI OBSZARAMI NATURA 2000

1.6. INSTYTUCJA LUB OSOBA ZBIERAJĄCA INFORMACJE:

Szlachetko A., Matraj M., Dajdok Z., Świerkosz K., Bobrowicz G, Konieczny K., Kącki Z. - WZS woj. dolnośląskiego

1.7. NAZWA OBSZARU:

Wzgórza Warzęgowskie

1.8. WSKAZANIE I ZAKLASYFIKOWANIE OBSZARU:

DATA ZAPROPONOWANIA JAKO OZW

2009-10

DATA ZATWIERDZENIA JAKO OZW

DATA ZAKLASYFIKOWANIA JAKO OSO

DATA ZATWIERDZENIA JAKO SOO

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. POŁOŻENIE CENTRALNEGO PUNKTU OBSZARU

DŁUGOŚĆ GEOGRAFICZNA

E 16 45 46

SZEROKOŚĆ GEOGRAFICZNA

N 51 24 9

2.2. POWIERZCHNIA (ha):

660,9

2.3. DŁUGOŚĆ OBSZARU (km):

2.4. WYSOKOŚĆ (m n.p.m.):

MINIMALNA

MAKSYMALNA

ŚREDNIA

175

2.5. REGION ADMINISTRACYJNY (NUTS)

Kod	Nazwa regionu	%
PL518	Wrocławski	100

2.6. REGION BIOGEOGRAFICZNY

Nazwa regionu biogeograficznego
Kontynentalny

3. INFORMACJA PRZYRODNICZA

3.1. Typy SIEDLISK znajdujące się na terenie obszaru Natura 2000 oraz ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

3.1.a. Typy SIEDLISK wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG

Kod	Nazwa siedliska	% pokrycia	Stopień Reprezen.	Względna powierch	Stan zachow.	Ocena ogólna
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea	0,05	B	C	B	C
6210	Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków	0,52	C	C	B	C
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)	0,55	A	C	A	C
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)	3,26	B	C	B	C
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)	12,88	A	C	A	A
9190	Pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (Betulo-Quercetum)	6,54	A	C	A	A
91E0	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion)	1,74	B	C	B	C
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	0,63	B	C	C	C

3.2. GATUNKI, których dotyczy Artykuł 4 Dyrektywy Rady 79/409/EWG i gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

3.2.a. PTAKI wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.b. Regularnie występujące Ptaki Migrujące nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.c. SSAKI wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	2-5i				D			
1324	<i>Myotis myotis</i>	40-50i				C	A	C	C

3.2.d. PŁAZY i GADY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1166	<i>Triturus cristatus</i>	1 loc.				D			
1188	<i>Bombina bombina</i>	2 loc.				D			

3.2.e. RYBY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie

3.2.f. BEZKRĘGOWCE wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	OSIADŁA	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Rozrodcza	Zimująca	Przelotna	Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie
1074	<i>Eriogaster catax</i>	20 loc.				B	B	B	A
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	1 loc.				D			

3.2.g. ROŚLINY wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG

KOD	NAZWA	Populacja	POPULACJA			OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
			Populacja	Stan zach.	Izolacja	Ogólnie			

3.3. Inne ważne gatunki zwierząt i roślin

PTAKI

Populacja Motywacja

SSAKI

Populacja Motywacja

PŁAZY

Populacja Motywacja

GADY

Populacja Motywacja

RYBY

Populacja Motywacja

BEZKRĘGOWCE

Populacja Motywacja

ROŚLINY

Populacja Motywacja

4. OPIS OBSZARU

4.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Klasy siedlisk	% pokrycia
Lasy liściaste	24 %
Lasy mieszane	8 %
Siedliska łąkowe i zaroślowe (ogólnie)	5 %
Siedliska rolnicze (ogólnie)	63 %
Suma pokrycia siedlisk 100 %	

OPIS OBSZARU

Pod względem administracyjnym obszar w całości znajduje się w granicach powiatu wołowskiego (niewielki fragment w powiecie trzebnickim) w województwie dolnośląskim. Jest częścią niewielkich wzniesień położonych w mikroregionie Wzgórza Strupińskie, na Wale Trzebnickim. W podłożu zalegają piaski i żwiry z głazami polodowcowymi, pochodzące z moren czołowych, a także gliny zwałowe i iły oraz utwory pochodzenia rzecznoego. Pokrywą glebową stanowią głównie gleby brunatne wyługowane i gleby płowe z niewielkim udziałem gleb bielcowych.

Obszar wyznaczono pomiędzy miejscowościami: Warzęgowo, Pierusza, Pawłoszewo, Ligota Strupińska i Straża. Obejmuje wzniesienia pokryte zbiorowiskami leśnymi, wśród których dominują grądy środkowoeuropejskie oraz mozaikowy krajobraz rolny w części wschodniej. Tereny odlesione zajmuje roślinność łąkowa, fragmenty dawnych muraw, a w otoczeniu stawów mozaika roślinności wodnej i szuwarowej.

Lasy to głównie grądy oraz w niewielkim stopniu łągi olszowo-jesionowe.

4. OPIS OBSZARU

4.2. WARTOŚĆ PRZYRODNICZA I ZNACZENIE

Badania prowadzone w roku 2008 wykazały istotne znaczenie obszaru dla ochrony dużej liczebnie populacji barczatki katak *Erigaster catax*. Większość stanowisk znajduje się w zachodniej części obszaru, silnie zagospodarowanej rolniczo. Tarniny zasiedlone tutaj przez barczatkę rosną najczęściej wzdłuż dróg polnych, na miedzach oraz wzdłuż rowów. W większości mają charakter średniej wielkości tarninowisk, jednak dwa z nich są znacznej wielkości - doliczono się na nich po kilkudziesięciu gniazd z gąsienicami. Są to tarniny rosnące wzdłuż drogi polnej na zachód od Pieruszy oraz porozrywany ciąg tarnin wzdłuż rowu biegnącego równoległe do drogi polnej łączącej miejscowości Pierusza i Nieszkowice. Pozostałe zakrzaczenia tarninowe, w tej części ostoi, są nieco mniejsze, choć również licznie zasiedlone przez barczatkę.

W granicach proponowanego obszaru stwierdzono 8 siedlisk przyrodniczych. Wśród nich największymi walorami charakteryzują się, miejscami dobrze zachowane, fragmenty grądu ze stanowiskami m.in. kruszczyka połabskiego *Epipactis albensis* (Bernacki, 2001) i kruszczyka siniego *E. purpurata* - jedno z najliczniejszych stanowisk w Polsce (Bobrowicz i in. 2005). Dużym walorem są również zachowane fragmenty łąk, zarówno trzęślicowych (ze stanowiskami m.in. nasięźrzała pospolitego *Ophioglossum vulgatum* i goździka kosmatego *Dianthus armeria*), jak również łąk świeżych oraz fragment murawy kserotermicznej ze stanowiskiem róży francuskiej *Rosa gallica*. Ponadto duże znaczenie jako ostoja fauny mają włączone w granice obszaru stawy w Ligocie Strupińskiej, jak również lasy bezpośrednio z nimi sąsiadujące.

Obszar jest istotną ostoją leśnych zbiorowisk termofilnych nawiązujących do ciepłolubnych dąbrów oraz barczatki katak.

4.3. ZAGROŻENIA

- wycinanie i wypalanie zakrzewień i zadrzewień śródpolnych;
- opryski pestycydami, szczególnie stosowanymi do zwalczania kuprówki rudnicy
- zalesienia pól średleśnych;
- zamiana łąk w pola uprawne lub zaniechanie ich użytkowania (koszenie, wypas), a w konsekwencji sukcesja drzew i krzewów;
- nasadzenia gatunków iglastych, głównie sosny, świerka i modrzewia na siedliskach grądu, ujednolicanie struktury - wiekowej i składu drzewostanu, degeneracja runa - rozwój jeżyn;

Jednym z najważniejszych zagrożeń dla owadów obszaru Warzęgowskie Wzgórza jest zmiana sposobu gospodarki łąkarskiej (nieliczne pozostałe łąki zagrożone są zaoraniem) oraz zmiany stosunków wodnych. Także zmiana sposobu uprawy pól, a mianowicie łączenie pól w większe obszary, a przez to niszczenie śródpolnych zakrzaczeń tarninowych, zagraża populacji barczatki katak. Istotnym zagrożeniem dla barczatki katak jest stosowanie środków owadobójczych w rolnictwie i leśnictwie. Dla części stwierdzonych tu obszarów nieleśnych dodatkowym zagrożeniem jest sukcesja wtórna.

4.4. STATUS OCHRONNY

Brak ochrony obszarowej;

4.5. STRUKTURA WŁASNOŚCI

Nadleśnictwo Wołów, grunty we własności prywatnej;

4.6. DOKUMENTACJA - ŹRÓDŁA DANYCH

Bernacki L. 2001 *Epipactis albensis* Nováková et Rydlo - Kruszczyk połabski. W: R. Kaźmierczakowa, K. Zarzycki (red.), Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Inst. Botaniki im. W. Szafera PAN, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 531-532.

Bobrowicz G., Konieczny K., Dajdok Z., Kącki Z. 2005 Kruszczyk siny *Epipactis purpurata* na Dolnym Śląsku, Chrońmy Przyrodę Ojczyzna 61 (3) 13-20

Konieczny, Bobrowicz 2001 dane npbl

Matraj M., Szlachetko A., Dajdok Z., Kącki Z. 2008 dane npbl. (WZS woj. Dolnośląskiego).

5. STATUS OCHRONNY OBSZARU ORAZ POWIĄZANIA Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES

5.1. DESYGNOWANE FORMY OCHRONY NA POZIOMIE KRAJOWYM I REGIONALNYM:

KOD % POKRYCIA

5.2. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z INNYMI TERENAMI:

desygnowanymi na poziomie krajowym lub regionalnym

KOD FORMY OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-------------------	---------------	-------------	------------

desygnowanymi na poziomie międzynarodowym

NAZWA STATUSU OCHRONY	NAZWA OBSZARU	TYP RELACJI	% POKRYCIA
-----------------------	---------------	-------------	------------

5.3. POWIĄZANIA OPISANEGO OBSZARU Z OSTOJAMI CORINE BIOTOPES:

KOD CORINE	TYP RELACJI	% POKRYCIA
------------	-------------	------------

6. DZIAŁALNOŚĆ CZŁOWIEKA NA TERENIE OBSZARU I W JEGO OTOCZENIU **I INNE CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA TEN OBSZAR**

6.1. GŁÓWNE CZYNNIKI I RODZAJE DZIAŁALNOŚCI CZŁOWIEKA ORAZ PROCENT POWIERZCHNI OBSZARU IM PODLEGAJĄCY

Wpływy i działalność na terenie obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

Wpływy i działalność wokół obszaru:

kod	nazwa	intensywność	% obszaru	wpływ
-----	-------	--------------	-----------	-------

6.2. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

SPRAWUJĄCY NADZÓR (INSTYTUCJA LUB OSOBA):

ZARZĄDZANIE OBSZAREM I PLANY:

7. MAPY OBSZARU

Mapy fizyczne obszaru

Numer mapy	Skala	Projekcja	Opis
M-33-22-C	1: 50000	PUWG 1992	Yes
M-33-22-D	1: 50000	PUWG 1992	Yes

Zdjęcia lotnicze obszaru

Numer	Obszar	Temat	Data
-------	--------	-------	------

8. ZDJĘCIA OBSZARU

Numer	Obszar	Temat	Autor	Data
-------	--------	-------	-------	------

4. OPIS OBSZARU

4.7. HISTORIA